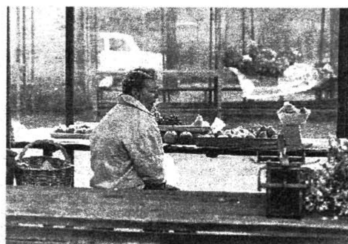
Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 194 (694) ♦ Середа, 13 жовтня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

НАШ РИНОК МОЖЕ БУТИ БАГАТИМ

Залишилось зробити його таким

Десять «Таврій» за курку

Є такий собі жарт «Куди це ти, Маріє, йдеш?» — «На базар». — «Що продаватимеш?» — «Нічого. Іду капустину для борщу купити». — «А що ж тоді в мішку несеш?» — «Як що? Гроші на капустину».

Жарт, а смішного мало...

На Центральному колгоспному ринку кілограм капусти, моркви, столового буряка «тягне» за тисячу карбованців. За кілограм помідорів правлять 3,5-4,0 тисячі.

Але тут нині вражає не стільки дорожнеча, скільки сам ринок. Розташований недалеко від вокзалу приміських поїздів, він завжди був велелюдний і за помірні ціни «пропонував» усе, що душа хотіла. Тепер він перетворився у звичайнісіньку барахолку. Навколо критого павільйону гамірливо торгують новим і старим одягом, взуттям, посудом, запчастинами... В самому ж павільйоні, незважаючи на вихідний, — тихо, як у музеї. Він майже порожній. За довгими прилавками — близько сотні продавців. Нудьгують, бо на всіх них покупців не набереться і десятка.

Олександр КЛИМЕНКО (фото)
Колаж Михайла САЧКА.

(Закінчення на 5-й стор.).

Абзац з листа

Однією з причин того, що Україна цілком занурилася в глибоку економічну кризу, є те, що в нас зовсім не йдуть реформи. Винні в цьому й Верховна Рада, й уряд. Адже за два роки незалежності для розвитку економіки не робилося геть нічого, натомість — обвальне підвищення цін. Марні надії на економічний союз: окрім втрати суверенітету це Україні нічого не дасть.

Володимир ДЗЕНДЗЮРА,
депутат міської Ради.
Дніпродзержинськ
Дніпропетровської області.

Передплата-94

Любі друзі, шановні прихильники і читачі нашої газети!

Розпочалася передплата на «Голос України». Економічна скрута, у якій опинилася наша держава, не обійшла і пресу. Зросли ціни за послуги Мінзв'язку — до 66 відсотків у загальній вартості одного примірника газети. Ще 8 відсотків належить віддати поліграфістам за працю. Частка вартості паперу — 22 відсотки. Одне слово, собівартість одного примірника газети (для різних видань вона різна) може коливатися у межах від 500 до 900 карбованців. Причому, верхня межа може зростати й далі.

За таких умов «Голос України» може чітко гарантувати одне, шановний передплатнику, — газета житиме. Пропонуємо порівняно невисоку передплатну ціну — 10 тисяч карбованців на один місяць, 30 тисяч карбованців — на три, 60 тисяч карбованців — на півроку. Врахуйте, що «Голос України» на відміну від інших газет, які змушені виходити тричі на тиждень, друкуватиметься, як і раніше, п'ять разів на тиждень. Та й більшим обсягом.

Наше видання має свої додатки для болгар, євреїв, поляків, які також можна передплатити.

Для тих, хто бажає передплатити україномовне видання «Голосу України», індекс газети — 60955, для російськомовного видання «Голосу України» — 60997.

Передплачуйте «Голос України» і ви матимете у своєму домі надійного щирого друга, доброго порадника, будете добре поінформовані про життя країни і світу.

Продиктовано в номер

Аграрії всіх країн, єднайтеся!

Учора в Києві відкрився Міжнародний симпозіум економістів-аграрників. У його роботі беруть участь представники більш як 50 країн світу. Вони обговорять, проаналізують і висловлять свої думки та пропозиції щодо аграрних реформ у країнах СНД, центральної та Східної Європи в умовах переходу до ринкової економіки.

На відкритті симпозіуму виступив Голова Верховної Ради України Іван Плющ. Він висловив упевненість, що Україна найближчим часом стане потужним виробником продовольства, забезпечуючи ним не лише себе, а й інші держави, закликав іноземних спеціалістів об'єктивно проаналізувати хід аграрних реформ, адже нашій незалежній державі виповнилося лише два роки. Те, що процес становлення фермерства рухається повільно, підкреслив Іван Плющ, винні в першу чергу уряд, Верховна Рада, інші державні структури. «Такого ставлення з боку держави, — сказав він, — не витримали б ні канадські, ні американські фермери». Повністю виступ буде опубліковано.

В роботі симпозіуму взяли участь голова Всесвітньої асоціації економістів-аграрників Чаба Чакі (США) і міністр Мінсільгосппроду України Юрій Карасик.

Заходилися впроваджувати

у життя указ Б. Єльцина про реформування місцевих Рад його представники в різних регіонах Росії.

Так, постановою глави адміністрації Омської області тут зупинено діяльність Рад усіх рівнів. Його колега в Ленінградській області припинив діяльність малої Ради, а також сільських та селищних Рад. На Волгоградщині призупинено роботу облради. А в Пермській області вже взято під охорону усі будинки та майно місцевих Рад, які ліквідуються згідно з президентським указом.

Однак ці заходи сприймаються в Росії неоднозначно. Вчора рада руху «Об'єднані ліві» закликала населення РФ «протистояти злочинній політиці Президента аж до кампанії громадянської непокори, не допустити розгону Рад, вимагати надання ефіру опозиції».

Реальна загроза

міжнаціональному спокою, вважає Н.Назарбаєв, з'явилася в Казахстані. У його статті, надрукованій республіканською пресою, зазначається: останнім часом в казахстанському суспільстві з'явилися небезпечні тенденції національного розмежування. Причина цього в тому, вважає Президент, що відносна самостійність регіонів почала використовуватися тамтешньою елітою для насадження родоплемінної ідеології, родового протекціонізму. А це — прямий шлях до внутрішньонаціональної дезинтеграції, припиненню демократичних реформ. Уникнути конфлікту на національному грунті, наголосив керівник Казахстану, можна лише забезпечивши рівноправ'я всіх народів країни за інтеграційної ролі казахської нації.

Львів — Сімферополь: співробітництво

Львів і Сімферополь уклали договір про співпрацю міст. Різні політичні барви Криму і Галичини не стали на заваді діловим контактам. Протягом двох днів у Львові перебувала делегація кримчан, очолювана мером Сімферополя Валерієм Єрмаком. Гості побували на підприємствах міста, провели переговори з членами «Клубу директорів». Зокрема, генеральний директор кримського «Фотону» мав розмову з генеральним директором львівського ВО «Кінескоп» про поставку львівських кінескопів, бо поки що Крим отримує їх із Воронежа. Досягнуто домовленості про створення торгово-виробничих центрів — Львівського у Сімферополі і навпаки.

ПРИВІТАННЯ

Директору Переяслав-Хмельницького Державного історико-культурного заповідника СІКОРСЬКОМУ М. І.

Шановний Михайле Івановичу!

Сердечно вітаю Вас у день знаменного ювілею. Своєю невтомною працею Ви сприяли створенню самобутнього музейного комплексу, відродженню кращих традицій вітчизняного музейного будівництва. Ваша просвітницька діяльність, подвижництво у збереженні культурної спадщини здобули заслужене визнання народу України.

Як один із чільних будівничих національної культури Ви робите значний внесок у процес духовного відродження нашого народу.

Доуклінна дяка і шана Вам за це! Бажаю міцного здоров'я, успіхів у Вашій благородній справі.

З повагою

**Президент України
Л. КРАВЧУК.**

Указ Президента України

Про звільнення Б. КОЖИНА з посади Командуючого Військово-Морськими Силами України

Звільнити віце-адмірала КОЖИНА Бориса Борисовича з посади Командуючого Військово-Морськими Силами України і зарахувати його в розпорядження Міністра оборони України у зв'язку з призначенням на іншу посаду.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
8 жовтня 1993 року
№ 441/93.

Указ Президента України

Про призначення В. БЕЗКОРОВАЙНОГО Командуючим Військово-Морськими Силами України

Призначити віце-адмірала БЕЗКОРОВАЙНОГО Володимира Герасимовича Командуючим Військово-Морськими Силами України.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
8 жовтня 1993 року
№ 442/93

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ТИМЧАСОВІ СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

З метою правового забезпечення будівництва та функціонування Збройних Сил України **постановляю:**

1. Затвердити Тимчасовий стройовий статут Збройних Сил України, Тимчасовий статут внутрішньої служби Збройних Сил України, Тимчасовий статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України, Тимчасовий дисциплінарний статут Збройних Сил України.

2. Дія затверджених цим Указом тимчасових статутів поширюється на військові частини Збройних Сил України, Прикордонних військ України, Національної гвардії України та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України.

3. Тимчасові статути Збройних Сил України, зазначені у статті 1 цього Указу, є чинними до введення в дію військових статутів, затверджених Верховною Радою України відповідно до Закону України «Про оборону України».

**Президент України
Л. КРАВЧУК.**

м. Київ, 7 жовтня 1993 року.
№ 431/93

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

На підтримку ініціативи працівників агропромислового комплексу України **постановляю:**

Встановити в Україні професійне свято працівників сільського господарства, підприємств по переробці сільськогосподарської сировини, харчової промисловості, заготівельних водогосподарських та обслуговуючих підприємств і організацій агропромислового комплексу України — День працівників сільського господарства, яке відзначати щорічно у третю неділю листопада.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
7 жовтня 1993 року.
№ 428/93

Призначено радниками Президента

Указами Президента України призначено:

КРАВЧЕНКА Валерія Олександровича — радником Президента України з зовнішньоекономічних питань

МАРКУЛОВА Ігоря Романовича — радником Президента України з питань ринкової економіки

ПОДОЛЄВА Ігоря Валентиновича — радником Президента України з кредитно-фінансових питань

ТКАЧУКА Зеновія Юрійовича — радником Президента України з питань агропромислового комплексу

Вручено вірчі грамоти

Учора у Маріїнському палаці Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Білорусь в Україні Віталій Курашик вручив вірчі грамоти Президентові нашої держави Леоніду Кравчуку. Після офіційної церемонії відбулася бесіда, під час якої сторони обговорили перспективи розвитку відносин між нашими країнами, а також проблеми становлення білоруської дипломатичної місії в українській столиці.

ТРЕБА ЧАСУ. АЛЕ МИ Й ТАК У ЦЕЙТНОТІ...

Нещодавно міністр закордонних справ України Анатолій Зленко як глава делегації нашої держави брав участь у роботі 48-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН. У Вашингтоні відбулися його переговори з Президентом США Біллом Клінтоном та іншими керівниками американської адміністрації. А. Зленко також був присутній на засіданні Ради Європи на найвищому рівні у Відні.

За підсумками його поїздок у Києві відбулася прес-конференція. На ній глава українського зовнішньополітичного відомства наголосив, що задоволений підсумками проведених переговорів. У Нью-Йорку він зустрічався з міністрами закордонних справ більше ніж двадцяти країн, брав участь у загальнополітичній дискусії. На його думку, нині вже простежуються певні зрушення щодо економічної допомоги Україні від індустріально розвинених держав. До речі, А. Зленко підкреслив, що під час зустрічей з американськими представниками українська сторона виступала з позиції збалансування відносин України та США, за зміщення акцентів з військово-політичної тематики на економічні питання. За словами міністра, бесіди у Вашингтоні дали можливість визначити графік політико-дипломатичної роботи, який включатиме підготовку відповідних документів, обмін візитами і можливі зустрічі на найвищому рівні. Активні консультації тривали й під час наради глав держав — членів Ради Європи. Зокрема, члени української делегації брали участь у дискусії щодо прав національних меншин.

Відповідаючи на запитання щодо подальшого розв'язання проблеми Чорноморського флоту, А. Зленко зазначив, що це питання досить складне і місячний строк для роботи українсько-російської комісії є штучний і недостатній.

Перше засідання групи експертів вже відбулося. Але для конкретних результатів потрібен час.

Тарас ПЕТРІВ.

ДЛЯ ПОГАШЕННЯ БОРГІВ

З метою погашення технічного кредиту, отриманого підприємствами й організаціями України для розрахунків з підприємствами й організаціями Російської Федерації, Кабінет міністрів і Національний банк України прийняли відповідну постанову. Нею передбачено, що підприємства і організації у тижневий термін мають погасити заборгованість перед комерційними банками за кредити, отримані у 1993 році за рахунок технічного кредиту Російської Федерації, та проценти за їх використання.

Комерційним банкам запропоновано у двотижневий термін погасити заборгованість щодо зазначених кредитів на підставі угод, укладених з Національним банком України.

У разі непогашення у встановлений термін зазначених кредитів вони підлягають стягненню у порядку, встановленому Національним банком України.

Прес-служба Президента і Кабінету міністрів України — Укрінформ.

У партіях і рухах

КОНСОЛІДАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА — ПРОБЛЕМА НАЙПЕРША

В Києві відбувся семінар Трудового Конгресу України, в якому взяли участь члени ради партії та представники обласних організацій. Ключовим питанням, яке обговорювалося на семінарі, була організаційна розбудова партії, зареєстрованої Міністерством юстиції України у вересні 1993 р. Детально обговорювалися проблеми поширення впливу партії, особливо у зв'язку з наступними виборами.

ТКУ виходить з позиції конструктивного центризму, тому підготовка передвиборчої платформи націлюється на динамічну політику збалансування інтересів різних верств населення, проведення реконструкції економіки, розбудову дійсно демократичної, суверенної держави. Та головне сьогодні, на думку керівництва партії, це зміцнення влади, консолідація суспільства. Саме стабілізуючим фактором у теперішніх негараздах перехідного періоду і в творчій позитивній роботі з реформування країни має стати ТКУ.

У семінарі взяли участь народні депутати України, представники державних структур, відомі фахівці — економісти, політологи, юристи. Був проведений «круглий стіл» з питань економічної реформи та соціального захисту трудящих. Проаналізовано особливості нинішньої політичної ситуації, в тому числі з урахуванням подій у Росії. Наголошено на необхідності відобразити інтереси робітників, селян, науковців, підприємців. Особлива увага була приділена захисту специфічних інтересів жінок.

Радою ТКУ прийняте рішення про проведення у грудні 1993 р. другого з'їзду партії, на якому планується затвердження передвиборчої програми, обговорення виборчої тактики партії, можливості блокування з іншими політичними силами. Політвиконкому доручено розробити загальнопартійний план роз'яснювальної роботи, вжити необхідних організаційних заходів.

Вл. інф.

Соціологічне опитування

НІКОМУ НЕ ВІРИМО, АЛЕ ОБИРАТИМЕМО ВСІХ

Владні катаклізми в сусідній Росії нікого не залишили байдужим, киян також, про що й свідчить соціологічне опитування, проведене 2—3 жовтня в Києві дослідно-навчальним центром «Демократичні ініціативи» разом з Інститутом соціології АН України. До рішення Президента Росії Б. Ельцина розпустити російську Верховну Раду позитивно поставилися 43 відсотки опитаних, проти цього виступили 20, ще не визначилися — 12 і тільки 25 відсотків усе це не цікавить.

А останні події в Москві породили запитання про ставлення до них киян. Відповіді розподілилися так: різко загостряться відносини між Україною і Росією — 15 відсотків, ніяк не вплинуть — 15. Л. Кравчук введе пряме президентське правління — 12, активізують свою діяльність комуністи і соціалісти — 11, посилиться політична роль армії, міліції, СБ — 10, почнеться проведення реальних політичних та економічних реформ — 9, демократичні сили згуртуються — 8, усе байдуже — 12, важко сказати — 25. Вчені звернули увагу на те, що дуже мала віра киян у те, що демократи України можуть об'єднатися навіть у кризовій ситуації і що будь-яка криза нездатна все-таки спричинити радикальні реформи. А на мій погляд, це, по-перше, показник того, скільки людей прийдуть на захист демократії під знамена демократів, по-друге, підгрунтя тотальної недовіри киян владі країни і суб'єктам її політичного життя. Про це свідчать такі результати: нинішній Верховній Раді України довіряють 7 відсотків, не довіряють — 81, важко сказати — 12. У Президента України ці показники, відповідно, 27, 55 і 18 відсотків, а в Кабінету міністрів (теж відповідно) — 8, 69 і 23 відсотки. Причому коли рейтинг парламенту порівняно з аналогічним червневим опитуванням залишився без змін (7 відсотків), у Президента підвищився (з 17 до 27 відсотків), то в уряду впав (з 36 до 8 відсотків), а до відставки уряду Л. Кучми позитивно поставилися 42 відсотки опитаних і по 29 відсотків або негативно, або не мають однозначної думки.

Однак на запитання щодо виборів до нового парламенту 27 березня 1994 року 60 відсотків опитаних готові взяти в них участь, а третина — не готова. У президентських виборах 26 червня готові взяти участь 67 відсотків і тільки 23 відсотки не підуть до урн. Тож є кому вибирати. А от з кого? Третина киян ще не визначила свою прихильність до жодної з партій, найбільше симпатиків у Руху — 9 відсотків, за ними ідуть Демократична партія (ДемПУ) — 5, Комуністична (КПУ) — 4 і Партія зелених (ПЗУ) — 3,5 відсотка. Партія шанувальників пива (УПШП) має 3 відсотки симпатиків. Українська республіканська (УРП), Соціалістична (СПУ) та Партія демвідродження (ПДВУ) — по 2 відсотки симпатиків. Інші партії викликають ще менше захвату і довіри.

Є й особливості уподобання щодо кандидатур на найвище крісло. За п'ятибальною оцінкою індекс підтримки вірогідних претендентів на президентську посаду такий: у нинішнього Президента Л. Кравчука — 2,63, у колишнього Прем'єра Л. Кучми — 2,51, у лідера Руху В. Чорновіла — 2,28, у лідера ДемПУ В. Яворівського — 2,26, у Голови Верховної Ради І. Плюща — 2,18, в академіка І. Юхновського — 2,13. За ними розмістилися посол України в Канаді Л. Лук'яненко (2,0), лідер «Нової України» В. Гриньов (1,75), колишній міністр оборони К. Морозов (1,69), лідер комуністів Б. Олійник (1,64), лідер УРП М. Горинь (1,49), міністр О. Ємець (1,47), лідер СПУ О. Мороз (1,27), лідер ПДВУ В. Філенко (0,97), лідер Ліберальної партії І. Маркулов (0,83).

Цілком можливо, що життя запропонує інші кандидатури, проте, незважаючи на наявні високі показники, 40 відсотків опитаних вважають, що й після нових виборів парламенту ситуація не зміниться, 16 відсотків — песимісти (стане ще гірше) і тільки 25 відсотків вірять, що майбутній парламент змінить ситуацію.

Є й такі дані — як останній дзвоник: 54 відсотки опитаних тощо потерпіти заради проведення радикальних економічних реформ, а 35 — більше нічого не хочуть терпіти. Вчені роблять висновок, що це останній шанс в українських політиків на проведення реформ без соціального вибуху, бо слід враховувати: 25 відсотків переконані в можливості стихійних масових заворушень у Києві, 50 відсотків вважають такі заворушення як ймовірні і тільки 21 відсоток це заперечує.

Тож, як кажуть, не доведи Господи. Але й подумати треба всім. Добре подумати...

**Підготував
Володимир СКАЧКО.**

Реалії

Страйком тисне на облраду?

На минулому тижні в Донецьку відбулося чергове засідання колегії обласної Ради народних депутатів. Розглядалося питання про регіональне самоуправління, яке вирішено винести і на сесію облради, що поновлює свою роботу 19-го жовтня.

До подібних дій депутатів спонукає, певне, принциповість страйкомівців, які останнім часом все вище почали здіймати гасло «Регіональну самостійність Донбасу!» Пролунав цей ультиматум і на нещодавніх зборах робітничого руху об'єднання «Донецьквугілля». Лідери донецького страйкому постійно вимагають від облради реалізації її ж попереднього рішення про регіональну самостійність Донбасу. В разі невиконання — негайна відставка облради!

Фотофакт

У Донецьку в обласному будинку працівників культури з успіхом пройшла перша виставка робіт членів Спілки фотохудожників України, зокрема і представлені восьмирічною донеччанкою Настею Федоренко. Її персональні фотовиставки експонувалися у США, Канаді, Німеччині, Китаї.

Юного фотомайстра прийнято до Спілки фотохудожників України.

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО.

Забави

У Харкові знову «бомба»

Наприкінці звичного робочого дня до міськвиконкому зателефонував невідомий і сповістив, що в приміщенні закладено вибухівку і розплати за всі злодіяння мерії доведеться чекати недовго — 13 хвилин. Реакція на попередження про вибух нагадувала сам вибух.

Однак, на щастя, вибуху не сталося. Сапери та міліція працювали всю ніч — вибухівки в приміщенні міськвиконкому не виявили.

Це вже третій подібний випадок, який викликав в місті неабиякий переляк, але жодного разу за такі злодіяння ніхто не відповів перед законом.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Щось новеньке

ТЕ, ЩО НЕ ЗРОБИВ Л.КУЧМА, ЗРОБИТЬ Ю.ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ?

Голова Союзу незалежних підприємців, радник Президента з питань підприємництва А.Ємельянов, мабуть, скориставшись відставкою Л.Кучми, звернувся до Президента з рядом пропозицій (лист від 28.09.93).

Суть листа А.Ємельянова: колишній уряд будував свою економічну політику на обмеженні свободи підприємницької діяльності, відторгненні від вирішення головних народногосподарських завдань недержавного сектора, внаслідок чого уряд не мав можливостей для фінансування державних програм і міждержавних угод. Зростала заборгованість України іншим країнам СНД, рвалися зв'язки, хронічним ставав дефіцит імпортних сировини, обладнання, комплектуючих частин. Ця хибна політика призвела і до перекручень у дотаційній, ціновій, соціальній сферах.

СНП запропонував Президентові залучити до виконання державних програм потенціал недержавного сектора економіки — фінанси, ресурси, напрацьовані зв'язки з аналогічними структурами близького і далекого зарубіжжя. Президент розпорядився: «Ю.Л.Звягільському, Л.Я.Корнієнку... Необхідно передбачити, починаючи з IV кварталу ц.р., широке залучення підприємців до реалізації державних програм та міжурядових угод і протоколів».

Свої пропозиції СНП уже надсилала Президенту (вих. № 6-13/14 від 22.02.93 р.), які включали участь новоствореної організації у програмах забезпечення України нафтопродуктами, целюлозою, лісоматеріалами, залученні іноземних інвесторів тощо. Але тоді Президент написав: «Кучмі Л.Д. ... Прошу зустрітись з О.С.Ємельяновим і обдумати шляхи вирішення проблеми». Тоді прохання Президента проігнорували. Тепер він очолює уряд, і — хтозна?..

Уряд, правда, той самий, та й незалежних підприємців очолює радник Президента. Та й залучатимуть підприємців до виконання державних програм.

Ніяких пільг СНП не просить, окрім... «...зобов'язати міністерства і відомства передбачити участь підприємницьких структур у виконанні програм і надати їм необхідне сприяння... доручити Держкомресурсів України передбачити участь і надати сприяння СНП у виконанні міжурядових угод...»

Костянтин ПАРИШКУРА.

Милосердя

ВАЖКА РАДІСТЬ ПИЛИП'ЮКІВ

Знервований чоловік, що скоса позирає на диктофон, розповідає, кваплячись, побоюючись загубити якусь життєво важливу дрібничку:" П'ять років тому у Комсомольську-на-Амурі, де ми з дружиною перебували на комсомольській будові, у неї раптом почалися пологові хваточки, проте родити вона вирішила тільки у Луцьку, на українській землі"...

Він саме так і сказав — у його Майї «почалися хваточки» — і я раптом відчув глибочінь його почуттів до цієї жінки та дитини, яку вона носила під серцем. Усе інше одразу викликало внутрішній протест: дуже важкі і, як з'ясувалося, безрезультатні пологи; замість квітів, як належить на 8 Березня, у руках Майї — свідоцтво про смерть її первістка; два роки невмираючої надії Василя та Майї продовжити все-таки рід Пилип'юків, незважаючи на примхливість долі...

Задовго до народження дитини вирішили пов'язати її ім'я зі словом «радість». Так і народився Радомир. У муках, з пологовою травмою. Перші місяці свого життя він провів у реанімації. Про його зовнішність Майя довідувалась зі слів батька, який одягався у лікарську маску і бахіли так, що залишалися відкритими лише вологі очі, і благав Бога і лікарів врятувати їхнього Радомира. І Бог, і лікарі ніби почули — Майя сама годувала сина, вже місяць потому — і він витісняв з пам'яті батьків першу втрату.

Доля, одначе, міцно вхопилася за Пилип'юків. Уже невдовзі дитина навіть уві сні почала потерпати від судом. Найстрашніші побоювання справдились: дитячий церебральний параліч. Коли б Радомир заговорив, хтозна, може він і розповів би про безліч клінік та інститутів СНД та України, в яких йому так нічим і не зарадили. Єдина надія на порятунок прийшла від Московського Фонду милосердя і здоров'я. І коштує вона 50 тисяч доларів, а розташована у спеціалізованій клініці Бейлінсон (Ізраїль).

Василь Пилип'юк збиває ноги на заводах і у фірмах, благаючи посприяти спасінню трирічного Радомира. Від хвилювання у нього часто зривається голос, але диктофон залишає на плівці головне — рахунки Луцького відділення акціонерного банку «Інко»: МФО 303365, валютний — 070125, купоновий — 704003. Та його прохання надсилати переводи з поміткою «Пилип'юку Василю Володимировичу. Для сина Радомира». Що й казати — важка Радість випала Пилип'юкам.

Сергій ВУСАТИЙ.

Зверніть увагу

КЛУБ «СУЧАСНИК» ВІДБУВСЯ

У листопаді відзначатиметься 30-річчя від часу найактивнішої діяльності київського клубу творчої молоді «Сучасник», що став у 60—70 роках інтелектуальним середовищем відродження національної культури. Тут об'єднались талановиті літератори, художники, кінематографісти, режисери, журналісти... Хоч дух клубу відзначався демократизмом, а його членство було нефіксоване, усіх можна було б назвати поіменно очевидно, з точністю на сто відсотків. Адже з перших кроків діяльності «Сучасника» недремне око КДБ не випускало його з-під своєї пильної «опіки». І невдовзі, на початку 70-х, майже всім його численним учасникам «опікуни» почали пред'являти моторошні рахунки: ув'язнення, божевільні, моральний тиск тощо.

Але духовну роль «Сучасника» у піднесенні національної самосвідомості знищити вже було неможливо — клуб таки відбувся. 28 жовтня — 27 листопада в «Українському домі» пройдуть заходи, присвячені 30-річчю діяльності «катемівців».

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Знак біди

ЇХАЛИ КОЗАКИ З ДОНУ...

На прес-конференції для журналістів керівники ДАІ УВС області повідомили, що біля Херсона було затримано легкову автомашину «Тойота», у багажнику якої виявлено 5 тисяч патронів для різної зброї, зокрема і для автоматів Калашникова.

Ані водій, ані четверо пасажирів, котрі назвалися козаками з Ростовської області, не змогли пояснити, навіщо вони везуть цей вантаж у Крим і яке вони мають відношення до півострова. Ведеться слідство.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Продиктовано в номер

Надаємо братню допомогу

Екіпажі п'ятнадцяти вертольотів МІ-8 Військово- Повітряних сил України проводять роботу щодо врятування грузинських біженців. Прес-служба Міністерства оборони України повідомила, що українські екіпажі вже перевезли з гірських районів поблизу Кутаїсі понад 600 чоловік та близько 30 тонн вантажів.

Федерація профспілок України також відгукнулася на прохання Об'єднаних профспілок Грузії про надання допомоги біженцям з району грузино-абхазького конфлікту. Федерація і Фонд соціального страхування вже виділили 35 мільйонів карбованців.

Відкрито спеціальний рахунок для грошових переказів: 000 695 684 у Київській міській дирекції Укрсоцбанку, МФО — 322012, Фонд «Милосердя. Допомога біженцям Грузії».

Тим часом Генеральний секретар ООН Б.Галі в документі «Про становище в Абхазії» зазначив, що в результаті повного зриву угоди про припинення вогню в абхазькому конфлікті мандат місії ООН з нагляду в Грузії втратив чинність.

Треба б визнати агресором

Українська консервативна республіканська партія (УКРП), яку очолює народний депутат України С.Хмара, оприлюднила звернення до наради Міжпарламентської асамблеї Чорноморського економічного співробітництва (Бухарест) з приводу останніх подій у Грузії. В документі, зокрема, сказано: «Окупація невід'ємної частини Республіки Грузії — Абхазії сепаратистськими силами з допомогою громадян та військової техніки великого північного сусіда за прямого втручання російських армійських підрозділів, що мали виконувати роз'єднавчу функцію між ворогуючими сторонами, незаперечно доводить, що в найвищих владних структурах Росії перемогла лінія на відновлення за будь-яку ціну старої імперії». УКРП запропонувала «визнати Росію агресором», зажадати негайного виведення російських військ з усіх колишніх республік СРСР і застосувати проти Росії відповідні санкції політичного й економічного характеру.

«Наукова бібліотека у сучасному соціо-культурному контексті»

Під такою назвою відкрилася у конференц-залі Центральної наукової бібліотеки імені Вернадського АН України міжнародна наукова конференція. Конференція присвячена 75-річчю Академії наук України, в її роботі беруть участь бібліотечні працівники і науковці з України, США, Канади та багатьох інших країн.

Українські корені польського маестро

Міжнародна наукова конференція музикознавців, присвячена творчості видатного польського композитора Кароля Шимановського, відбулася в Кіровограді. Чому саме тут? Та тому, що, народившись у Єлисаветграді, він брав уроки у свого вчителя, видатного піаніста Генріха Нейгауза, який жив на сусідній вулиці. Тут починав писати перші твори, виступав з концертами, звідси поїхав до Варшави, де став професором, а потім — ректором консерваторії. У багатьох творах композитора відчутні українські мотиви. Гості з Польщі та Росії побували біля відновлюваного будинку Шимановського, в кімнаті-музеї Г.Нейгауза у першій музичній школі, виступили з доповідями та концертами з творів композитора в пединституті та обласній науковій бібліотеці імені Чижевського.

Будем, брате, прати

Рівненська інженерно-комерційна асоціація «РІКА» випустила дослідну партію пральних міні-машин. Новинку назвали «Блокстером». У фірмовому магазині асоціації йде запис охочих придбати цю мініатюрну помічницю, яка найперше знайде прописку в гуртожитках, у молодих сім'ях. Промислове виробництво рівненських пральних машин розпочнеться з січня наступного року — щомісяця по тисячі «Блокстерів».

Концепція Національної програми ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1994—1995 роки та період до 2000 року

Аварія на Чорнобильській АЕС, що сталася 26 квітня 1986 року, увійшла в історію України як одна з найтяжчих трагедій XX століття, наслідки якої будуть позначатись на житті кількох поколінь людей. Чорнобильська катастрофа супроводжувалась викидом великої кількості радіонуклідів в навколишнє середовище, вона призвела до значних людських та матеріальних втрат, погіршення стану здоров'я населення, завдала непоправної шкоди українській культурі. Нині в Україні площа радіоактивних забруднень земель вище 1 Кі/км² по цезію-137 становить 7 млн. гектарів. На забруднених територіях зараз проживає 2,6 млн. чоловік.

У попередні роки роботи по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС проводились згідно з державною програмою невідкладних заходів на 1990—1992 роки, затвердженою Верховною Радою СРСР у 1990 році. Програмою передбачалось цільове фінансування багатопланових робіт, серед яких найголовнішим завданням було відселення людей з територій, де ефективна еквівалентна доза за рік перевищувала 0,5 бер. На 1 січня 1992 року було відселено понад 163 тис. чоловік. Перепрофільовано та виведено з господарчої діяльності понад 270 тис. га сільськогосподарських угідь та лісів. З метою недопущення забруднення Дніпра, водою якого забезпечується понад 32 млн. жителів України, збудовано 131 гідротехнічну споруду. Загалом за 1986—1991 роки витрати на ліквідацію наслідків аварії та прямі збитки становили 15 млрд. крб. Значна частина багатьох розділів програми, таких як моніторинг, науковий супровід, створення реєстру потерпілих, повинна була виконуватись союзними установами та спеціальними організаціями, яких в Україні було мало або й зовсім не було.

У зв'язку з розпадом Союзу РСР планомірний хід виконання робіт порушився, що призвело до несвоєчасного або не у повному обсязі виконання окремих розділів програми 1990—1992 років.

У даний час, коли від дня катастрофи минуло більше семи років, її масштаби усвідомлюються все повніше і виникає необхідність виконання принципово нових системних заходів: завершення переселення людей з забруднених територій, соціальна та медична допомога населенню, що проживає у забруднених районах, вирішення соціально-психологічних проблем, зменшення доз опромінення населення, забезпечення чистими продуктами харчування, проведення дезактиваційних робіт, створення інформаційних технологій, здійснення радіаційного контролю та радіаційного моніторингу, вирішення проблем зони відчуження та об'єкта «Укриття», наукове забезпечення розв'язання чорнобильських проблем, розвиток культури і освіти в потерпілих районах.

1. Розробка оптимальних заходів з мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи має грунтуватись на наукових даних про вплив постійної дії малих доз іонізуючої радіації техногенного походження на здоров'я людей з урахуванням соціально-психологічних факторів. Такі дані, з урахуванням негативного впливу на здоров'я населення інших факторів та економічних умов, формують базис медико-гігієнічних, економічних нормативів та законодавчих актів, що регулюють проведення робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків катастрофи.

Чорнобильська катастрофа справила безпрецедентний за масштабами, рівнем та ізотопним складом радіоактивного забруднення техногенний вплив на населення та екосистеми. Ці обставини не дають змоги однозначно тлумачити дані попередніх досліджень для прогнозування її наслідків. Тому нормативна та законодавча база, затверджена НКРЗ України та Верховною Радою України, періодично можуть уточнюватися та змінюватися з урахуванням даних наукових досліджень, одержаних при виконанні цієї Програми.

Концепція Національної програми та сама Національна програма ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1994—1995 роки та період до 2000 року (далі — Програма) грунтуються на законах України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», законодавчих та інших нормативних актах.

У зв'язку з надзвичайною складністю вирішення поставлених проблем і можливими змінами в законодавчих та інших нормативних актах Концепція та Програма мають адаптивний характер з збереженням можливості їх оперативного коригування на основі результатів наукових досліджень.

2. Головні цілі Програми полягають у:

1) зменшенні (з урахуванням колективної дози) загального ризику втрати здоров'я населення, яке постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи, та тих його груп, що проживають на територіях радіаційного впливу;

2) зменшенні екологічних, економічних та соціально-психологічних наслідків Чорнобильської катастрофи.

3. Досягнення зазначених цілей потребує вирішення таких завдань:

1) впровадження ефективних організаційних та лікувальних заходів, включаючи заходи щодо забезпечення населення забруднених територій екологічно чистими високоякісними продуктами та лікувальними засобами;

2) обмеження дози опромінення до встановлених нормативів та подальше її можливе зменшення, виходячи з поняття колективної дози як основного критерію впливу радіації на здоров'я населення;

3) досягнення економічно оптимального рівня безпеки технологічних об'єктів зони відчуження («Укриття», Чорнобильської АЕС, сховища радіаційних відходів та інших) та мінімізація ризику радіаційного впливу зони на подальше радіаційне забруднення навколишніх територій;

4) реалізація системи пільг та компенсацій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з урахуванням цільової спрямованості цих заходів на поліпшення стану здоров'я населення;

5) проведення фундаментальних та прикладних досліджень з усього комплексу проблем ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи з наданням пріоритетів питанням поширення радіонуклідів у навколишньому середовищі, їх міграції по харчових ланцюжках, аналізу наслідків постійної дії малих доз іонізуючого випромінювання в поєднанні з іншими несприятливими факторами на здоров'я людей та біологічні об'єкти з метою довгострокового прогнозування динаміки здоров'я населення, вдосконалення гігієнічних нормативів та розробки профілактично-лікувальних заходів, пошуку та обгрунтування ефективного економічного забезпечення Програми;

6) продовження та розвиток робіт щодо радіаційного моніторингу території України, включаючи комп'ютерну систематизацію широкого спектру радіоекологічних, медико-санітарних та демографічних параметрів як необхідну основу для прийняття рішень про впровадження заходів для зниження ризику втрати здоров'я населення;

7) реалізація системи заходів щодо інформування громадськості про медико-екологічний стан території проживання та здійснення Програми, впровадження санітарно-гігієнічної освіти широких верств населення та спеціалізованої підготовки фахівців за напрямами реалізації Програми;

8) розвиток народної освіти та культури на територіях, що постраждали, включаючи заходи щодо збереження комплексу традиційної народної культури Полісся;

9) організація цілеспрямованої роботи, пов'язаної із забезпеченням постійного розвитку і вдосконалення законодавчої основи з урахуванням результатів, одержаних при виконанні Програми та відповідним її коригуванням.

4. Для вирішення зазначених завдань повинні бути вжиті відповідні заходи:

1) важливим засобом контролю за поліпшенням стану здоров'я осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, є система заходів організаційно-медичного характеру на основі запровадження Державного (Національного) реєстру таких осіб для оцінки та прогнозу стану їх здоров'я. Пріоритетною буде робота по виконанню програми обов'язкової цільової щорічної диспансеризації та надання всіх видів медичної допомоги з урахуванням критеріїв статті 14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», а також робота по реконструкції дозових навантажень населення, що постраждало.

Програма повинна передбачати розширення системи спеціалізованих медичних закладів державного, обласного та районних рівнів, будівництво спеціалізованих лікувально-профілактичних, оздоровчих та санаторно-курортних закладів, зміцнення їх матеріально-технічної бази.

Необхідно вдосконалити медичне обслуговування дітей, які постраждали внаслідок катастрофи, провести комплекс досліджень у цьому напрямі, розробити заходи щодо їх медичної та соціально-психологічної реабілітації.

Одним із шляхів істотного поліпшення профілактики захворювань повинно стати виробництво продуктів харчування, збагачених радіопротекторами, імуномодуляторами та речовинами, здатними зменшувати вміст радіонуклідів в організмі людини, а також постачання екологічно чистих продуктів.

Необхідно розробити систему економічного стимулювання виробництва екологічно чистої продукції та її постачання у радіаційно забруднені регіони;

2) у Програмі планується виділити три основних шляхи, якими можна досягти обмеження дози опромінення до встановлених нормативів та подальшого його зменшення до більш низьких рівнів.

Перший шлях — це переселення всіх людей з територій обов'язкового відселення та бажаючих — з районів добровільного гарантованого відселення.

У зоні безумовного (обов'язкового) та гарантованого добровільного відселення проживає близько 700 тис. чоловік, з яких найближчим часом необхідно відселити 40 тис. (13 тис. сімей). Ще 11,4 тис. сімей побажали відселитися самостійно. Крім того, у черзі на одержання житла перебуває 27,1 тис. сімей ліквідаторів.

Беручи до уваги, що населення середнього та похилого віку за цей час одержало 70—80 відсотків допустимої за життя дози, будь-яке зволікання із строками переселення робить його неефективним.

Програма 1990—1992 років передбачала першочергове спорудження житла, але зараз будівництво населених пунктів для переселенців здійснюється практично без об'єктів соціальної інфраструктури, що не забезпечує належних умов життя та праці. Тому капітальні вкладення в 1993—1994 роках повинні бути спрямовані на розвиток соціальної інфраструктури в споруджених селищах та завершення початого будівництва. До перегляду законодавчої основи для зон обов'язкового та добровільного гарантованого відселення першочерговим треба вважати переселення сімей з дітьми.

Другий шлях — це зменшення дози опромінення, передусім внутрішнього, від радіоактивно забрудненої сільськогосподарської продукції місцевого виробництва, споживання якої становить 75—95 відсотків загальної дози, з них 70—90 відсотків — від споживання молока, виробленого переважно в індивідуальному секторі на забруднених територіях. Для вирішення цієї проблеми слід забезпечити гарантоване фінансування відповідних розділів цільової програми, де має бути передбачено шляхи зниження дозових навантажень від споживання харчових продуктів лісу, забезпечення радіаційно чистими пасовищами поголів'я худоби індивідуального сектора.

Поряд із здійсненням заходів, що можуть бути віднесені до постійних (вапнування, внесення підвищених норм мінеральних добрив тощо), у Програмі повинно бути передбачено також широкомасштабне впровадження активних засобів зменшення переходу радіонуклідів до сільськогосподарської продукції, таких як зміна землекористування, добування та внесення сапропелю, застосування комбікормів з домішками, що зв'язують цезій-137 тощо. На основі відповідних наукових обгрунтувань треба розробити систему заходів щодо реабілітації радіоактивно забруднених територій. Необхідно більше уваги приділяти умовам праці в сільському та лісовому господарствах, ширше застосовувати спеціальну техніку, проводити дезактивацію, де вона буде ефективною (с[illegible]ема твар[illegible]цьких ферм, [illegible]істерень [illegible] інших споруд). Необхідно також запровадити технологічну переробку продукції з рівнем забруднення, що перевищує діючі в Україні нормативи.

Третій шлях — дезактиваційні та інженерно-технічні роботи у населених пунктах, де сумарна доза зумовлюється, головним чином, зовнішнім опроміненням (нині визначено 149 таких населених пунктів), в яких внаслідок нерівномірного «плямистого» характеру радіоактивного забруднення частина жителі[illegible]держує більш[illegible] ніж серед[illegible] дозу зовні[illegible]ього опромінення.

Здійснення дезактиваційних робіт повинно не лише зменшити дозу опромінення населення, але й сприяти поліпшенню його соціально-психол[illegible]ого ста[illegible]а економічної активності, [illegible]му вони повинні плануватися в комплексі з будівництвом культурно-побутових об'єктів, централізованих систем водопостачання, газифікацією. У цілому роботи з дезактивації та соціально-економічної реабілітації населених пунктів повинні бути закінчені до 2000 року;

3) для зниження екологічного ризику необхідно значну увагу приділяти зоні відчуження, в межах якої налічується більш як 800 сховищ р[illegible]оактивних відходів. Треба [illegible]рішити пи[illegible]я щодо будівництва комплексу переробки та локалізації відходів. Необхідно істотно посилити правоохоронний і протипожежний режим зони, усунути небезпеку, пов'язану з водоймою-охолоджувачем та заплавою ріки Прип'ять, звернувши першочергову увагу на заходи, що зменшили б ризик міграції радіонуклідів за межі зони та басейну ріки Дніпро.

Ретельне вивчення стану четвертого енергоблока Чорнобильської АЕС дало змогу зробити висновок, що безпека об'єкта «Укриття» гарантується не на 30 років (згідно з проектом), а на значно менший строк. Необхідно розробити систему першочергових заходів для зниження ризику аварійних ситуацій на «Укритті». Для цього необхідно використати розробки вітчизняних фахівців та результати Міжнародного конкурсу проектів і технічних рішень про перетворення об'єкта «Укриття» Чорнобильської АЕС у екологічно безпечну систему. Усе це вимагає окремої розробки концепції зони відчуження для найбільш раціонального використання її в майбутньому для України;

4) удосконалення системи пільг та компенсацій, яка має на меті якнайефективніше впливати на поліпшення здоров'я населення, що постраждало, та зменшувати загальний ризик його втрати, а також послаблювати соціально-психологічні наслідки аварії.

У Програмі витрати на ці цілі розподіляються відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Значних коштів потребують найбільш численні зони гарантованого добровільного відселення та посиленого радіоекологічного контролю. Велика частка цих асигнувань припадає на заходи щодо оздоровлення людей, надання медичної допомоги, створення необхідної інфраструктури та робочих місць у районах переселення.

Те, що розраховані згідно з діючим законодавством витрати на пільги та компенсації в зоні посиленого радіологічного контролю, яка найменш постраждала, становлять 44 із 50,7 відсотків витрат на ці цілі, вказує на доцільність зміни законодавчої основи для більш ефективного використання коштів Програми при досягненні головних її цілей та гарантованому дотриманні прав ліквідаторів і потерпілих від Чорнобильської катастрофи;

5) фінансування Програми забезпечується за рахунок Державного бюджету. Поряд з цим місцеві та регіональні органи державної виконавчої влади на законодавчій основі знаходять можливість для часткового самофінансування заходів Програми за допомогою економічних методів стимулювання підприємницької діяльності.

Матеріально-технічне забезпечення програмних заходів провадиться відповідно до державного замовлення. Державні органи з метою вдосконалення фінансового, матеріально-технічного та наукового супроводу виконання Програми впроваджують методи матеріального стимулювання. Форми і методи стимулювання уточнюються з урахуванням системи пріоритетів та економічного стану держави.

Потрібно зосередити зусилля наукових установ на розробці методичної бази для розрахунку ефективності заходів щодо ліквідації наслідків катастрофи за схемою «витрати — отриманий ефект».

Необхідно провести інвентаризацію і встановлення вартості всіх наявних у 30-кілометровій зоні матеріальних цінностей з метою їх наступного повернення до господарського обороту із визначенням їх розпорядників або їх знищення чи поховання;

6) Концепція передбачає у Програмі поступове збільшення питомої ваги наукових досліджень, підвищення ролі фундаментальних розробок, посилення комплексних досліджень з метою одержання гарантованих практичних висновків та обов'язкового всебічного наукового обгрунтування основних практичних заходів.

Необхідність зростання обсягу наукових досліджень зумовлена потребою уникнення помилок при проектуванні та реалізації практичних заходів Програми, враховуючи, що процеси і наслідки проникнення радіонуклідів в біологічні системи з часом ускладнюються. Дедалі більшу увагу треба приділяти розробці практичних критеріїв оцінки дії на популяцію синергічних ефектів — сумісного впливу радіації та хімічного забруднення.

На основі міжнародного досвіду функціонування комплексних програм вважати, що витрати на наукову частину Програми, починаючи з 1993 року, мають виділятись за потребами;

7) одним із шляхів підвищення ефективності Програми повинно стати міжнародне співробітництво в подоланні наслідків аварії, насамперед з Білоруссю та Росією, а також з іншими країнами та міжнародними організаціями.

Участь України в проектах Чорнобильської наукової програми Комісії Європейських Співтовариств сприяє підвищенню рівня наукових досліджень українських фахівців, впровадженню ними передового досвіду інших країн Європи. При вирішенні питань радіаційної безпеки міжнародне наукове співробітництво дістає своє відображення у спільній роботі фахівців різних країн при розробці проектів підвищення безпеки її технологічних об'єктів;

8) великий обсяг зазначеної роботи, її комплексний характер, вирішення питань, які тією чи іншою мірою стосуються народу України, потребують чіткої організації та системи управління. У зв'язку з цим планується ввести в дію автоматизовану систему інформування та управління. Тому одним із розділів Програми має бути підготовка та підвищення кваліфікації кадрів, що значною мірою допоможе вирішити цю проблему. Для забезпечення ефективності виконання цієї Програми необхідно доручити Мінчорнобилю та обласним державним адміністраціям із залученням галузевих міністерств і відомств розробити відповідні регіональні обласні та районні програми ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи з централізованим контролем за їх виконанням.

Програма має бути ретельно узгоджена з іншими національними програмами;

9) роботи з оперативного коригування та адаптації Програми з урахуванням наукових результатів та змін у законодавчій основі можуть бути проведені лише на підставі цілеспрямованих аналітичних узагальнень результатів реалізації Програми, насамперед її наукової частини. Для організації цих аналітичних робіт повинні працювати постійно діючі органи, якими можуть стати Міждисциплінарні ради експертів, а також інститут Чорнобиля (Національний науковий центр з проблем Чорнобильської катастрофи), який би при залученні широкого кола фахівців до постійно працюючих наукових рад забезпечував поточне наукове коригування Програми, проводив роботу, пов'язану з узагальненням її результатів та аналізом уроків Чорнобиля.

Верховна Рада України

м. Київ
2 вересня 1993 року

Постанова Верховної Ради України

Про затвердження Концепції Національної програми ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1994—1995 роки і період до 2000 року

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Концепцію Національної програми ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1994—1995 роки і період до 2000 року.

2. Кабінету Міністрів України доопрацювати згідно з Концепцією Національну програму ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1994—1995 роки і період до 2000 року.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
2 вересня 1993 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо виробництва та впровадження контрольно-касових апаратів на підприємствах, що здійснюють торгівлю та надають послуги за готівку

1. Кабінету Міністрів України у двотижневий строк розглянути Концепцію поетапного виробництва і впровадження електронних контрольно-касових апаратів на підприємствах торгівлі, громадського харчування та сфери послуг.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 1 липня 1993 року № 241 «Про впровадження технічних засобів на підприємствах торгівлі, громадського харчування та сфери послуг».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
11 жовтня 1993 року
№ 444/93.

ГАРЯЧІ ТЕРМОМЕТРИ

Унікальні прилади, які випускає у Луцьку науково-виробниче об'єднання «Електротермометрія», потребують уваги з боку уряду України

Луцький приладобудівний завод — одне з найстаріших промислових підприємств на Волині. Сьогодні у його цехах випускають прилади для вимірювання високих температур у різних галузях народного господарства.

Це — спеціальні термометри для атомних реакторів, металургійної, газової, нафтової, оборонної, космічної промисловостей. Донедавна мало хто знав, що завод — єдине підприємство в колишньому Союзі, в цехах якого випускали близько двох тисяч найменувань унікальних приладів для вимірювання високих температур. Все трималося в суворій таємниці. Сьогодні про це можна говорити. І генеральний директор «Електротермометрії» Володимир Гукало охоче погодився на зустріч. Щоправда, вів розмову без особливого ентузіазму. Зрештою його можна зрозуміти. В об'єднанні — більш як три тисячі працівників, більшість з яких висококласні спеціалісти. Їм треба дати роботу, зарплату... Але навіть при цій скруті тут все-таки багато чого роблять, щоб не зупинилося виробництво, зберігся колектив. Навіть при тому, що 70 відсотків металів і комплектувальних підприємство одержувало раніше з Росії.

— Прилади, що ми їх виробляємо, вкрай потрібні металургійній промисловості України, — розповідав Володимир Гукало. — Але їх виробництво немислиме без дорогоцінних металів, які завжди одержували з Росії. Щоб забезпечити нашу металургію цими приладами, потрібно сьогодні 118 кілограмів платини і 19 кілограмів радію. Купити це тепер нам не під силу. Потреба України в приладах разового вимірювання температури розплавленого металу в металургії — 2,5 мільйона штук на рік. Ми сьогодні взагалі зупинили випуск. За нашою технічною розробкою такі прилади випускає завод у Челябінську. Річ у тім, що наше об'єднання вже понад шість років розробляє засоби контактної і безконтактної електротермометрії. Так і вийшло, що для Росії ми свого часу подали розробку, а сьогодні самі потребуємо вимірювання високих температур. Прикро... Тому вирішили, що треба навіть за цих важких економічних умов щось робити в цьому напрямі.

На головному підприємстві об'єднання — Луцькому приладобудівному заводі — монтують спеціальну лінію з виготовлення паперового патрона, який витримує температуру розплавленого металу. Закупили лінію в Німеччині за 500 тисяч марок. До кінця року таких патронів буде випущено кілька тисяч штук. Отже, металургія України матиме свої прилади для вимірювання високих температур. З доброю надією говорив Володимир Миколайович про дедалі тісніші ділові зв'язки з іноземними фірмами. Так, у Франкфурті-на-Майні об'єднання відкрило власне представництво. Там же працює постійно діюча виставка, на якій демонструються прилади, що виготовляють у Луцьку. Враховуючи попит покупців, підприємство уклало угоду з німецькою фірмою по випуску побутових водолічильників, потрібних для вимірювання води в квартирах. Першу партію їх буде випущено в грудні цього року. А потреба України в таких водолічильниках, як сказали в об'єднанні, — 20 мільйонів штук. Отож нова продукція підприємства матиме великий ринок збуту. Крім того, на продукцію об'єднання вже є замовлення з деяких фірм Болгарії, Румунії, Угорщини, Чехії. Індія, Туреччина і Китай просять прилади для вимірювання високих температур. Як бачимо, на продукцію Луцького приладобудівного заводу є попит на світовому ринку. «Електротермометрія» має своє представництво і в Москві, входить до міжнародного об'єднання «Промприлад».

Важко, проте люди дають собі раду. Цьому колективу хоча б трішки допомогти. Вироби їхні — на вагу золота, сторицею окупляться. На складі головного підприємства лежить готових цінних приладів на... півмільярда карбованців. Мертвий капітал.

— Ми готові відвантажити будь-якого дня нашу продукцію, але ті підприємства, що її потребують, не мають грошей, щоб розрахуватися з нами, — скаржився Володимир Миколайович. — Інколи таке враження, що наша банківська система не працює. Вважаю, що це злочин, коли у власній державі не можемо знайти спільної мови, ділового порозуміння. Вибачте, не розумію такого стану...

Якщо об'єднання було провідне в Союзі, то варто допомогти цьому колективу, щоб з таким великим досвідом бути першим в рідній Україні.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

ДЕСЯТЬ «ТАВРІЙ» ЗА КУРКУ

(Початок на 1-й стор.).

Тривалий час я жив біля цього ринку і добре пам'ятаю, яким він колись був. Тож сумно сновигав серед прилавків, на яких стояли нікому не потрібні ваги, згадував гори смугастих кавунів і золотавих динь, ящики, наповнені важкими кетягами винограду, банки із запашним медом. Цього вже тут немає, як немає яєць, курей, часнику, сметани. Замість них комерсанти, які зайняли значну площу павільйону, пропонують імпортні одяг, взуття, телевізори, пилососи, легкові автомобілі... І все — за долари.

Чому так сталося? Причин багато. Раніше можна було скинутися вдвох чи втрьох і «найняти» машину, щоб доставити до Києва товар, тепер же це — проблема. Дорогим став проїзд в електропоїздах, таксі. Подорожчали послуги на самих ринках (щоб продавати, наприклад, картоплю, треба заплатити 5630, квашену капусту — 6700 карбованців).

Багато автобусних рейсів, що зв'язували село з містом, відмінені, а ті, що ще діють, ненадійні — автобуси ходять вряди-годи, завжди переповнені, тож сісти до них із солідним вантажем просто неможливо. Селяни, які мають можливість дістатись до столиці із своєю продукцією, вже не поспішають на Центральний ринок, а вибирають той, де можна спродатися якнайвигідніше. Саме таким, найдорожчим, «найелітнішим», був і є Бессарабський ринок.

На Бессарабці товару повно. Зате покупців, як ніколи, мало. «Що це таке? — навіть обурилася за лотком якась жіночка. — Цілий день ніхто ні про що не питає!» А що тут, скажіть, питати, коли питати страшно? За кілограм свинини «просять» 30—35 тисяч карбованців, перцю солодкого — 10—15 тисяч... А «бессарабська» курка втерла носа подругам з усіх ринків Києва: її стартова ціна — 55 тисяч карбованців! Ще не так давно за ці гроші можна було придбати принаймні 10 легковиків «Таврія».

Більш жваву торгівлю ми побачили на Подільському, Лук'янівському, Володимирському ринках. Але великої втіхи не відчули. За цілий день не зустріли серед покупців жодної бабусі чи дідуся. Не по кишені якісний товар і людям з низькими статками. Ринки діють для тих, хто має тугий гаманець, хто і раніше не відмовляв собі ні в чому. А втім, що тут обурюватися, коли і від державної ціни більшості з нас стає моторошно!

Олександр ВИНОКУРОВ.
Київ.

Експрес-інформація

Все та сама московська тема

Зустріч посла України в державах Бенілюкс Володимира Василенка з головою Комісії у закордонних справах Європарламенту Барон-Креспо відбулася в Брюсселі. Під час тривалої дружньої бесіди співрозмовники обмінялися думками з приводу недавніх подій у Москві та їхніх наслідків для безпеки й стабільності в регіоні. Обговорювались також інші питання, що становлять обопільний інтерес. В.Василенко і Барон-Креспо висловилися за всебічний розвиток контактів між Верховною Радою України та Європарламентом.

Земля здригнулася під ногами

Триває кількаденний офіційний візит до Японії Президента Російської Федерації Б.Єльцина. Вже відбулися його зустрічі з японським імператором Акіхіто та прем'єр-міністром країни Хосокавою. Російський лідер заявив, що комуністичне минуле Росії залишилося в історії, і тепер відкриваються можливості для покращення відносин між двома державами.

Своєрідним акомпанементом до візиту російської делегації став сильний землетрус з епіцентром у районі Токіо, де сила поштовхів сягала 4 балів (за японською семибальною шкалою). Метеорологи попередили про загрозу цунамі.

Німецька думка про майбутнє НАТО

«У подальшому до НАТО слід інтегрувати Польщу, Угорщину, а також Чехію й Словакію», — вважає канцлер ФРН Г.Коль. За його словами, члени Північно-атлантичного союзу на засіданні в січні майбутнього року заявлять, що згадані східноєвропейські країни у віддаленому майбутньому мають бути пов'язані з блоком рамками «якої-небудь асоціації». Для цього слід найти відповідну формулу, додав канцлер.

«Вважаю, що НАТО не може бути закритим альянсом. А молодим демократіям необхідно надати можливості членства в цій організації», — заявив у інтерв'ю чеському телебаченню міністр оборони Німеччини Ф.Рюе. За його словами, слід усвідомити, що йдеться не про прийом «нових членів до старої організації», а про перспективи влиття «нових членів в новий альянс». Водночас міністр зауважив, що це тривалий історичний процес, хід якого треба детально обговорити.

Чиясь відставка — то чиєсь призначення

Заяву про відставку свого кабінету вручив Президенту Греції А.Караманлісу прем'єр-міністр країни К.Міцотакіс. Глава держави прийняв її і попросив прем'єра виконувати свої обов'язки до сформування нового уряду. Мандат на це отримав А.Папандреу, лідер Партії всегрецького соціалістичного руху (ПАСОК), яка перемогла на недавніх виборах. На думку експертів, новий прем'єр всіма силами намагатиметься виконати передвиборчі обіцянки про відновлення «соціальної справедливості». Іншими словами, А.Папандреу, мабуть, скасує рішення попереднього кабінету про приватизацію великих державних підприємств та звільнення їх службовців.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЧИ ГРАТИМУТЬ РОСІЙСЬКІ ДІТИ ЗНОВУ В «ЗАРНИЦУ»?

НА ЗВ'ЯЗКУ МОСКВА

Так, присягаючи на Конституції у напівпорожньому залі ВР, «президент» Руцькой ніяк не міг зрозуміти, що бере участь лише в поганій оперетці. Він цілком серйозно підписував «укази» й розсилав їх відомствам, призначав і знімав з постів високих державних чиновників. До останньої миті, доки кремезні хлопці з «Альфи» не зіштовхнули його ніжно в загратовану келію, не міг зрозуміти, що давно вже перебуває в клітці, а глядачі, неначе в мавп'ячому розплідднику зоопарку, з погано прихованою цікавістю спостерігають за ним.

Інша справа Хасбулатов. Той — тонший, дипломатичніший, розумніший, він усе розумів і усвідомлював. З самого початку Єльцин зробив його політиком, Єльцин «вичавив» з депутатського корпусу призначення Хасбулатова спікером. Депутатський корпус весь час намагався переобрати Руслана Імрановича. Згадайте, з чого починалися кілька з'їздів народних депутатів? Відбившись од патрона, Хасбулатов не став своїм і для депутатів. Це він чудово усвідомлював, а тому «міняв костюми» щодня, грав у залі ВР — немов гладіатор на арені: начебто востаннє. Безупинно блефував, у пошуках опори у будь-яких сил і знайшов її, так само як і Руцькой, в останні місяці. Реальними господарями БД стали комуно-фашисти: Анпілов, Макашов, Константинов... Долю Руцького й Хасбулатова було визначено наперед. Після перемоги над «єльцинізмом» обох було б у кращому разі відсунуто на задвірки політичного життя. Та, швидше за все, в рамках «розборок» з «демократами», вони опинилися б на одній з ними лаві підсудних під час якогось нового «відкритого процесу над ворогами народу». Про це свідчить багато фактів, у тому числі й той, що в апараті радників БД з'явилися особи, які вважалися реакційними навіть у партноменклатурі 85-го, «горбачовського» року. Ця «стара гвардія», залишаючись у тіні, висунувши на перший план анпіловських злочинців, упевнено йшла до влади, граючи Руцьким та Хасбулатовим. Цій старій гвардії більше годився б Юрій Воронін, лідер комуністичної більшості у ВР.

Яка це опозиція! Запорошені пилом «красные», «правды», «совроссии», «дни» давно вже набули явного коричневого забарвлення. Комунізм у Росії реставрувався в гіршій його формі — націонал-соціалізмі. «Дойче-Дойче юбер аллес», «возродим и восстановим великую Россию без жидов и масонов» — це одне й те саме! Отож демократ полковник Руцькой та секретар комітету комсомолу МДУ Хасбулатов стали виразниками цілком визначених ідей та прагнень, орієнтованих знову ж таки на низи, на люмпен-пролетаріат. І саме тому так відчайдушно, до останньої краплини крові боролися в «Білому домі» «барташовці» — члени «комуно-фашистської» секти чорних штурмовиків.

Світ може зітхнути з полегшенням: хоча й не демократія перемогла в Росії, але фашизм не пройшов. А далі що? Єльцин зробив те, що свого часу не наважився зробити, скажімо, лідер Веймарської республіки. Президент Росії рішуче відкрив вогонь по фашистуючому натовпу. Та навіть чудові за своїми тактико-технічними даними «калашникови» навряд чи зможуть знищити фашизм, шовінізм, що проросли в душах багатьох росіян. Це відчуття «юбер аллес», що виховалося в Російській імперії і набуло гіпертрофованих форм у імперії радянській, надовго, можливо навіть генетично вбито в голови росіян. Тому й з Литвою розлучатися шкода, і «хохлів» покарати б треба за «відокремлення». Відчуття якоїсь божественної вибраності Росії, порівняно з іншими державами, ще довго бентежитиме і самих громадян цієї країни та їхніх сусідів. Політичну формулу «сплотила навеки великая Русь» не буде відкинуто, гадаю, не тільки нинішніми, а й наступними поколіннями російських політиків.

Така політика завжди має базуватися на силі. Армія пішла за Єльциним не тому, що генерали (ті самі, що «брали» вже Москву в серпні 91-го) раптом перетворилися на демократів, а тому, що за нинішнього режиму вони відчули силу, здатну «постоять за матушку Русь». «Черноморский флот був і буде російським» — адже це не Руцькой сказав. Повагавшись всього кілька годин, генерали зробили свій вибір. Якщо вони схибили, то постараються цю помилку виправити дуже швидко. Що, Президент не розуміє цього? Та все він чудово розуміє. Єльцин Політик з великої літери. Тому одним з перших «демократичних» указів, що перемогли в новій «жовтневій революції», став указ про призов на дійсну військову службу учнів технікумів та ПТУ. Хто піде за ними — студенти?

Неправі ті, хто стверджує: армія в Росії стає політичною силою. Ні, не силою, а лише інструментом для проведення певної зовнішньої політики, яка влаштовує і її, армію, в тому числі. Вона виявила себе в багатьох регіонах. Вона вже викликала офіційні протести Туреччини за нарощування російських збройних сил на Кавказі. З їхньою допомогою вже досягнуто найважливіших стратегічних інтересів Росії на таджико-афганському кордоні (вже й Таджикистан частина Росії?), отож цілком можна припустити, що мілітаризація в сусідній з нами державі йтиме «випереджальними темпами». І учні молодших класів цілком можуть знову, вишикувавшись у колони, озброїтися дерев'яними рушницями і, як у недалекому минулому їхні батьки, погратися в «Зарницу», готуючись до відбиття агресії.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

(Початок читайте в «ГУ» від 12.X.93)

Фотофакт

Представники багатьох європейських держав, а також США і Канади, відвідали миргородську авіабазу ВПС України. Вони ознайомилися зі структурою, інженерно-авіаційним забезпеченням кількох льотних підрозділів, оглянули авіаційну техніку.

Українські льотчики продемонстрували гостям одиночні й групові польоти та провели учбовий повітряний бій.

Подібні візити представників військових відомств інших держав здійснюватимуться раз на п'ять років, згідно з підписаними Україною документами у рамках НБСЄ. Ці візити мають сприяти зміцненню довір'я та безпеки на континенті.

На знімку: військові експерти на авіабазі ВПС України в Миргороді.

Фото Укрінформу.

Відгомін події

Діаспора вшановує пам'ять земляків

У ті дні, коли вся Україна тужила за мільйонами загиблих у жахливі роки голодомору 1932—1933 років своїх синів та дочок, в Республіці Польща відбулись організовані Об'єднанням українців заходи з нагоди цих трагічних подій.

Молебень та панахида по невинно загиблих, які спільно проводили священики різних релігійних конфесій, пройшли у Щецінському воєводстві. На Божій службі були присутні щецінський воєвода, бургомістр міста Тшеб'ятува, інші представники місцевої влади. До Тшеб'ятува з'їхались з околиць та інших кутків Щецінщини українці, які після молебня та панахиди майже тисячною громадою пройшли скорботним хрестовим походом по місту до місцевої домівки Об'єднання українців у Польщі, де відбулось траурне засідання.

У Кошалінському воєводстві, другому за кількістю проживаючих у ньому українців, яких було депортовано до цих теренів унаслідок сумно відомої акції «Вісла», також пройшли траурні збори. До української школи в Білому Борі, де зібрались представники діаспори, прийшли бургомістр міста, його помічник, щоб разом вшанувати пам'ять мільйонів людей, яких спіткала страхітлива доля 60 років тому.

У заходах, проведених у Щецінському та Кошалінському воєводствах, брав участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Польща Геннадій Удовенко. Він зустрівся з кошалінським і щецінським воєводами, обговорив перспективи співробітництва цих воєводств з регіонами України. На численних зустрічах з українською громадою посол докладно розповідав про сучасне політичне і соціально-економічне становище в Україні, перспективи українсько-польського співробітництва.

Вестдойче Ландесбанк (Європа) у Києві

Сьогодні відкрито представництво Вестдойче Ландесбанку (Європа) АГ у Києві. Відомий у Німеччині Вестдойче Ландесбанк, маючи угоди із Зюйдвест Ландесбанком (Штутгарт), разом створили новий банк, який тепер має свою філію в Україні. Сума пасивів і активів обох банків становить 270 мільярдів 115 мільйонів марок.

Новий німецький банк — державний, комерційний і вважається також європейським і світовим.

На відкриття філії прибули — заступник голови правління Вестдойче Ландесбанку Жироцентрале (Дюссельдорф, Німеччина) пан Фальке, голова правління Вестдойче Ландесбанку (Європа) АГ пан Меcтвердт, директор департаменту прес-інформація Вестдойче Ландесбанку пан Вильде, представник Вестдойче Ландесбанку (Європа) АГ у Києві пан Гліманн.

Щоб не заіржавіла зброя

Чергові тижневі кувейтсько-американські воєнно-морські маневри розпочалися в Перській затоці, в територіальних водах Кувейту. Вони проводяться в рамках двосторонньої угоди з питань безпеки. Головна мета маневрів — перевірка бойової виучки і відпрацювання чіткої взаємодії частин і підрозділів ВМС двох держав. Програмою навчань передбачено проведення бойових стрільб.

605

Багаторазові переможці ралі «Париж — Дакар» автомобілі «ПЕЖО» довели свою міцність, надійність та економічність і свій престиж повсюди — від пісків Сахари до автострад Америки.

Автомобілі «ПЕЖО» від офіційного імпортера «ЛІТА Київ» — це гарантія та фірмовий сервіс.

Двигун — дизельний чи карбюраторний, додаткове обладнання, колір — на Ваш вибір.

ПРОДАЖ І СЕРВІС
Київ-10, вул. Січневого повстання 11-А
тел. 290-40-33, 290-42-48, 290-42-79
факс 290-42-74

PEUGEOT Lito OFFICIAL IMPORTER

ФИРМА «НИЛ» — торговое агентство а/о «РАФ» — предлагает микроавтобусы РАФ с предпродажной подготовкой:
пассажирский 22038, скорая 22031, пассажирский люкс, грузовой 5-местный, изотермический, грузовой с тентом.
Доставим покупателю. Договоры заключаем по телефаксу. ЛР-1050, Латвия, Рига, ул. Марсталю, 12.
Телефоны в Риге: (0132) 22-45-39, тел/факс (0132) 22-75-17; в Москве — (095) 143-08-55.

Реализуем кабельно-проводниковую продукцию по минимальным ценам со склада в Киеве:
кабель КГ, АВВГ, АКВВГ; провод АППВ, АПВ различных сечений.
Принимаем заказы.
Телефон (044) 220-84-20.

АДІНОЛ

ДО ВІДОМА КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ

Якщо Ви маєте водогрійні та парові котли, а також іншу теплообмінну апаратуру і у Вас виникла проблема очищення внутрішніх поверхностей теплообміну від солевідкладень та солеутворень

ТІЛЬКИ У НАС

Ви можете придбати високоефективний, малоагресивний, не токсичний засіб для очищення внутрішніх поверхностей нагріву—препарат

НДК

За довідками звертатись:
тел.: /03622/ 1-73-88, 1-73-87
тел/факс: /03622/ 6-87-19
266017, м. Рівне
СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ФІРМА >>АДІНОЛ<<

ИНВЕСТИРОВАНИЕ В ПРОИЗВОДСТВО ВСЕГДА ВЫГОДНО И ПРИБЫЛЬНО!

КСМ ЗАВОД

Желающих надежно вложить свои денежные средства в начатый строительством завод по производству керамического лицевого кирпича, отвечающего всем современным требованиям строительной индустрии, просим обращаться по телефону:
Киев, /044/, 446-52-25.
Район строительства - Киевская область;
мощность завода - 60 млн.шт. условного кирпича в год.

TOYOTA от T&T

В автосалоне официального импортера:

Corolla	$11.377
Carina E	$15.043
Coaster	$29.297
Hiace	$14.767
Hilux	$15.176
Land Cruiser I	$23.124
Land Cruiser II	$18.727

СРОКИ
СЕРВИС
СТРАХОВКА

Киев
Пр. Победы, 57
Ст. м.Берестейска (б. Жовтнева)
Тел. (044) 446-33-22

Нам доверяют лидеры - Мы доверяем Вашему вкусу !

Видавництво «Зоря» (Дніпропетровськ) та МП «Літо» (Запоріжжя) приймають замовлення на виготовлення масовим тиражем кольорових етикеток для лікеро-горілчаної, пивобезалкогольної, консервної та іншої харчової продукції, кондитерських виробів, а також банківських бандеролей для купонів усіх номіналів.

Телефони у Дніпропетровську: (0562) 27-80-25, 27-05-64.
Факс: (0562) 27-89-53.

ФИРМА "ЖИЛЬБЕЛ" ПРЕДЛАГАЕТ

ФИНСКУЮ БУМАГУ
по ценам ниже рыночных

- *ТИСНЕНУЮ* *для представительской продукции (250 г/кв.м);*
- *МЕЛОВАННУЮ УНИВЕРСАЛЬНУЮ* *для представительской продукции (250 г/кв.м);*
- *ДЛЯ ВЫСОКОКАЧЕСТВЕННОЙ КНИЖНО-ЖУРНАЛЬНОЙ ПРОДУКЦИИ И ЭТИКЕТОК* *(90 г/кв.м);*
- *ДЛЯ РАБОТ НА ВСЕХ ВИДАХ ОРГТЕХНИКИ* *(80 г/кв.м), белизна 95 %;*
- *ОФСЕТНУЮ СТАНДАРТНУЮ* *(60-240 г/кв.м в рулонах);*
- *СТАНДАРТНУЮ ГАЗЕТНУЮ* *(48,8 г/кв.м в рулонах);*
- *ТИПОГРАФСКУЮ МАШИННОЙ ГЛАДКОСТИ* *(чистоцеллюлозная для высокой печати (70 г/кв.м в рулонах);*

☎ в Минске: (0172) 66-55-11, 66-44-04, 66-24-93

РЕКЛАМНЫЕ
ФИНАНСОВЫЕ
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСКИЕ
И ПРОЧИЕ

УСЛУГИ

в Беларуси
в Беларуси
в Беларуси

☎ в Минске:
(0172)
62-29-89

Соціальний зріз

Тяжко людям сліпим від душевної незрячості нашої...

Шістдесят років тому було створено УТОС — Українське товариство сліпих, яке об'єднує нині близько 60 тисяч інвалідів за зором. Його обласна філія на Донеччині — чи не найчисельніша в республіці. В чотирнадцяти первинних осередках, які діють майже в усіх промислових містах області, понад 5,5 тисячі незрячих людей. Протягом останніх років Донецьким обласним відділенням УТОСу успішно керує людина складної, непересіченої долі, оптиміст і життєлюб Леонтій Іванович Горобець. З ним ми зустрілися напередодні ювілею.

Він добре пам'ятає темно-сірі кадри німецько-фашистської окупації. А ось усі барви повоєнних років закрив від нього суцільний чорний креп. І винуватець цієї людської трагедії та сама війна — в 44-му в одному із полишених фронтом окопів, на околиці рідного хутора, семилітньому Левку знайдено німецькою гранатою випалило блакитні очі, відірвало руку. Так він став інвалідом дитинства внаслідок війни... Далі було навчання у спецшколі, завод, культпросвітнє училище, одруження, робота на сцені, держуніверситет, діти, онуки, яких жодного разу так і не бачив. Та головне — робота в УТОСі, де всі — як одна велика сім'я, хай незряча, але чутлива і чуйна до всього, що поруч, довкіл.

А довкіл сьогодні таке коїться, що не все буває зрозумілим навіть і провидцю. Вельми тяжко, як ніколи, сліпій людині. Щокроку перепони — часто штучні. І за кожний цей крок плати, коли, звичайно, маєш чим. А де сьогодні, скажіть, можна придбати звичайнісіньку тоненьку легеньку палицю — цю вічну і вірну супутницю незрячого? Де дістати спеціального брайльлевського годинника, щоби і сліпому, як то кажуть, йти в ногу з часом? Обмаль випускають літератури для незрячих, магнітофонів, радіоапаратури. Дедалі важче знайти сліпій людині і відповідну роботу.

— А для нас життя без роботи — то смерть, — сумно констатує Леонтій Іванович. — Смерть перш за все у плані моральному, адже без роботи незрячий залишається наодинці зі своїм горем, вічною ніччю. Його, наче зайвину, ніби відштовхують від суспільства. І першочергове завдання нашого товариства — зробити все можливе, щоби цього не трапилося.

Але, на жаль, трапляється. Особливо серед пенсіонерів-інвалідів, яких в області понад три тисячі. Доходить навіть до самогубства. Так, нещодавно в Костянтинівці зняли з петлі двох сліпих бабусь. Взяли старенькі гріх на душу, бо, певне, не витримали самотності, безвиході...

— Ми звикли до роботи, вміємо корисно працювати для себе і суспільства, — непомітно переходить до виробничої теми голова облради УТОСу. — Адже все життя самі себе годуємо. Два навчально-виробничі підприємства товариства з філіями у восьми містах області випускають щороку різноманітної продукції майже на 4 мільярди карбованців. Але ця цифра умовна, бо ціни зростають щодня. В об'єднанні «Електроапарат», його відділах сліпі збирають, випускають люстерки та електророзетки, меблеві цвяхи, електровилки, гірлянди для ялинок, кришки для консервування і електропатрони. Ці та інші необхідні в побуті вироби, яких днем з вогнем не знайдеш на полицях крамниць, вкриваються пилюкою на складах. Так, у нашому об'єднанні, що в Артемівську, нагромадилось вже готової продукції на мільярд карбованців — немає покупців на неї. Стала не потрібна людям?

Леонтій Іванович не знаходить на це запитання відповіді. Як і інше: чому підприємства УТОСу не перебувають, як в усіх цивілізованих країнах, на державній дотації? Все будують самотужки — і житло, і два пансіонати відпочинку власним коштом звели, і палац культури, і 14 спеціалізованих бібліотек утримують, і друкарні...Та то ще, як кажуть, півбіди — підприємства сліпих зобов'язані сплачувати податки з прибутку, і що вже зовсім аморально, — чорнобильський податок. І це тоді, коли в усьому світі сліпоту визнано як найстрашнішу форму інвалідності!..

Так, тяжко сьогодні незрячим землякам нашим. Від нашої душевної сліпоти боляче їм. Їх, як отих дітей, можна обдурити, скривдити на кожному кроці. І чинять таке з ними. А серед членів донецького осередку УТОСу є «не просто» незрячі: 151 має додаткові каліцтва, семеро — без обох рук... Хто з нас, зрячих, відає, яка ціна кожного їхнього кроку у цім житті?!

Звичайно, і в тьмяному бутті інвалідів трапляються світло-теплі «проблиски» — від милосердя, співучасті, конкретної допомоги співвітчизників. Так, торік донецькому УТОСу адміністрація області виділила 85 мільйонів карбованців. З цього року сліпим дозволили безплатно користуватися телефоном, лише половину суми сплачують за комунальні послуги. А з 2 вересня для підприємств УТОСу відмінено податок на добавлену вартість. Віднині у місцевому транспорті супровідник сліпого може їхати безплатно. Донецький міськвиконком допоміг товариству у придбанні труб для ремонтних робіт, забезпечив на зиму картоплею, виділив два мільйони карбованців на святкування ювілею УТОСу.

Та далеко не завжди допомагають незрячим інвалідам. Навіть ті, на кого, здавалось би, можна було розраховувати. Л. Горобець розповів про такий випадок. Одного разу звернувся він до донецького страйкому: «Хлопці, допоможіть нашому сліпому, колишньому вашому колезі-шахтарю, у придбанні автомашини!» А колеги послали Леоніда Івановича «подалі». І гірко чоловікові стало: не так від того, що відмовили (до цього вже звикли), як від грубощів. Більше до страйкомівців не зверталися...

— Та що це я все про негаразди та проблеми. Ніби їх сьогодні в когось немає, — наче спохватившись, каже заслужений працівник культури України Л. Горобець (це звання йому надано недавно). — Не самими ж виробничими справами живе наша більш як п'ятитисячна громада. Небайдужі мистецтво, спорт, наука. Є в нас власний олімпійський чемпіон з легкої атлетики — Олександр Мохер. Тільки першорозрядників серед сліпих — більш як 400. А заслужений працівник культури Микола Степанович Михальченко протягом багатьох років викладає у Донецькій консерваторії. Доктор історичних наук Володимир Андрійович Носков — теж із наших. До речі, більш як 400 членів донецького УТОСу мають вищу освіту. А послухали б, як співають наші незрячі, побачили б, яка у нас художня самодіяльність. Скажу я вам, з такими людьми і ніч — не ніч, і горе долати легше, і жити хочеться. Попри все!

... Нашу непросту розмову закінчено. За вікном сутеніє. Що відчуває це сліпий чоловік? Напевне, бо почав збиратися уже додому, де чекають на нього вірна дружина, котра теж незряча, світлоокі діти та онуки, шкідливий кіт-муркіт. А ще — маленькі домашні радощі і одвічні клопоти сліпої людини.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

ПІЗНАЮТЬ СВІТ ПАЛЬЧИКАМИ...

«Ще не один такий, як я,
Крізь темряву і урагани,
Гімназіє, мій дім жаданий,
До тебе прийде по знання».

Це рядки з гімну Харківської спеціальної гімназії-інтернату імені Короленка для сліпих та з послабленим зором дітей, написаного одинадцятикласником М. Варфоломеєвим і керівником хору Є.Суворовою.

Для понад 180 обділених долею дітей гімназія-інтернат справді стала рідною домівкою. Є тут і досвідчені педагоги, і світлі й теплі класи із сучасним обладнанням, і спортзал, майстерні, «смачна» їдальня... Працюють різноманітні гуртки, навіть свій духовий оркестр «Молоді роки» є, яким керує колишній випускник інтернату Олексій Сериков. Але найголовніше — тут є тепло людських сердець. Хоч багато дітей зовсім не бачать сонця, вони певною мірою його замінюють.

Уроки діти засвоюють за допомогою системи Брайля — читають книги пальчиками. Пальчиками вони вивчають й географію по спеціальному рельєфному глобусу... А от «кермувати» голкою їх навчають вихователі.

Втім, давайте уважно роздивимося ці фотознімки, вони скажуть більше ніж слова. На них — день із життя учнів гімназії-інтернату. До речі, сюди приймають обдарованих дітей звідусіль, а після закінчення випускники мають право вступати до вузів без іспитів (адреса для зацікавлених: Харків-22, вул. Сумська, 55).

Учні видають рукописний літературний журнал «Струмочок», девізом до якого взяли слова з пісні:

«Если есть тьма — должен быть свет,
Если есть шаг — должен быть след»...

... Усі вони діти, як діти, а іноді навіть кращі від деяких здорових, бо світ навколишній сприймають чутливіше.

Олекса ВАЩЕНКО.
Фото автора.

Спорт

На аренах країни і світу

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Динамо» — «Кристал» — 6:4, «Молот» — «Торпедо» НН — 3:2, «Автомобіліст» — «Хімік» — 3:3, «Строїтель» — «Торпедо» Я — 1:6.

Київський «Сокіл» сьогодні в Палаці спорту приймає «Ладу» (Тольятті). Початок зустрічі о 18.30.

Олімпізм. На наступних Олімпійських іграх у Ліллехаммері та Атланті українська команда виступатиме у формі всесвітньовідомої фірми «Адідас». Це визначене генеральним контрактом, який підписали в Києві президент національного Олімпійського комітету України Валерій Борзов і голова виконавчого відділу «Адідаса» пані Жільбер Бо.

Фігурне катання. Чемпіон Європи киянин Дмитро Дмитренко став переможцем міжнародних змагань з фігурного катання «Український сувенір», що пройшли в Києві. Друге і третє місця в чоловічому одиночному катанні посіли одесит В'ячеслав Загороднюк і чемпіон світу серед юніорів киянин Євген Плюта. У жінок перемогу здобула одеситка Людмила Іванова, а серед танцювальних пар найсильнішим виявився харківський дует — Світлана Черникова і Олександр Сосенко.

У турнірі брали участь спортсмени 14 країн. А в показових виступах глядачі вітали олімпійського чемпіона, одесита Віктора Петренка. Йому і ряду інших професіоналів дозволено протягом року виступати в аматорських змаганнях. 24-річний український атлет протягом останніх дев'яти місяців мешкав у США (Лас-Вегас), тренувався в клубі «санта-фе». Готуючись до олімпійського турніру в Ліллехаммері (Норвегія) наш іменитий земляк збирається виступити в усіх національних змаганнях, включаючи чемпіонат України.

— Буду дуже радий, якщо завоюю право представляти свою молоду країну на Олімпійських іграх, — сказав Віктор Петренко.

А поки разом з Оксаною Баюл — теж нашою землячкою, чемпіонкою світу, Віктор брав участь у першості... Одеської області.

За Кубок Карпат

У Ворохті пройшли міжнародні змагання стрибунів на лижах з трампліна (покриття штучне) на Кубок Карпат, в яких взяли участь спортсмени з Словаччини, Білорусі, Росії, Казахстану та України.

Перемогу (стрибки на 92 і 90 метрів) здобув лижник з Нижнього Новгорода Дмитро Целавенко. На другому місці — словак Йозеф Каларік, на третьому — білорус Олександр Синявський.

Шкода, що в числі призерів ми не побачили українців. Киянин Валерій Вдовенко був четвертим, а ворохтянин Василь Грибович — п'ятим. Однак, на думку тренерів збірної України, наші хлопці здатні виступити сильніше. А довести це вони зможуть під час розіграшу Кубка світу. Цей турнір літаючих лижників пройде 12 грудня в Словенії.

Чемпіон світу з Луцька

У Мінську на другому чемпіонаті світу з поліатлону найкращі результати показав старший викладач кафедри легкої атлетики факультету фізичного виховання Волинського державного університету Юрій Ярошенко. Наш земляк відмінно бігав, плавав, кидав гранату, стріляв з малокаліберної гвинтівки.

Міжнародна асоціація поліатлону проголосила Ярошенка чемпіоном світу у віковій групі 45-49 років. Набравши 212 очок, лучанин встановив також рекорд України.

ГОЛОС України
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311194.

1, 3, 6 та 8 — сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».